

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Constantin Tănase, 9, MD-2005 Chișinău • Tel.: (+373 22) 204 507 • Fax: (+373 22) 226 858 • www.mediu.gov.md

28. 09. 2016 Nr. 03-12/2016

La nr. 1/2016 din 19. 02. 2016

„Delta Investments Nord” SRL

str. Grigore Ureche, 69

mun. Chișinău, MD-2005

Privind examinarea și remiterea pentru completare și definitivare a Documentației de evaluare a impactului asupra mediului pentru activitatea planificată „Construcția și funcționarea Centralei Electrice Eoliene „Cotiujenii Mari” cu puterea totală instalată de 60 MW”

Prin prezenta, Ministerul Mediului vă informează despre finalizarea examinării a documentației de evaluare a impactului asupra mediului „Construcția și funcționarea Centralei Electrice Eoliene „Cotiujenii Mari” cu puterea totală instalată de 60 MW” de către Grupul de Lucru instituit pentru examinarea documentațiilor de evaluare a impactului asupra mediului și emiterea acordului de mediu, prezentată de către reprezentantul „Delta Investments Nord” SRL, în data de 19 februarie 2016.

Setul de documente examinat a fost plasat pe pagina web oficială a ministerului, a inițiatorului precum și a fost transmis la sediul autorităților/instituțiilor interesate.

Totodată, vă informăm că, în procesul de examinare a documentației a fost constatată nerespectarea regulilor esențiale de elaborare, redactare a conținutului, structurii documentației. Conținutul informației prezentate și a documentelor anexate, denotă că aceste materiale nu întrunesc cerințele minime de redactare (nr. de pagini, trimitere la sursă de informare etc.) a unui document ce urmează a fi prezentat spre examinare către o autoritate publică.

Documentația de evaluare a impactului asupra mediului nu poate cuprinde doar descrierea succintă a activității planificate cu anexarea studiului de fezabilitate și altor avize, coordonări, etc, dar trebuie să fie făcută o descriere detaliată a activității cu eventuale trimiteri la actele anexate. Unele informații sau date descrise în studiul de fezabilitate necesită clarificare suplimentară, deoarece nu se regăsesc și/sau sunt diferite de conținutul informației expuse în cele 27 de file prezentate pentru examinare (de ex.: caracteristicile tehnice a instalațiilor, a lucrărilor de infrastructură și altele prevăzute de proiect etc.). Documentația trebuie să fie prezentată într-o formă tehnico-redacțională conformă, cu o descriere unitară și fundamentată pe studiile și lucrările efectuate de evaluare a impactului asupra mediului pentru activitatea planificată întru determinarea finală a măsurilor de prevenire și reducere a impactului negativ asupra mediului.

Prin urmare, se constată că autorul documentației de evaluare a impactului asupra mediului nu a ținut cont de cele menționate mai sus, și respectiv, creează suspiciunea că acesta nici nu deține o atestare pentru a presta astfel de servicii.

În acest sens, este de menționat faptul că, în conformitate cu legislația în vigoare, articolul 20, aliniatul (1) al Legii nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului, elaborarea documentației se face în conformitate cu programul coordonat de realizare a evaluării impactului, ținându-se cont de comentariile expuse de public. La fel, în baza prevederii aliniatului (3) al aceluiași articol, este atribuită în exclusivitate realizarea/elaborarea documentației persoanelor juridice care au dreptul de a desfășura acest gen de activitate.

Luând în considerație răspunderea pe care o poartă inițiatorul pentru caracterul complet și veridic a informației prezentate, cât și răspunderea pentru efectuarea evaluării impactului asupra mediului al activității planificate, **solicităm** prezentarea unei copii de pe actul care face dovada dreptului reprezentantului „Delta Investments Nord” SRL, de a depune către minister solicitări cu privire la activitatea planificată „Construcția și funcționarea Centralei Electrice Eoliene „Cotiujenii Mari” cu puterea totală instalată de 60 MW”, iar în cazul, titularului/autorului documentației de evaluare a impactului asupra mediului, care poate fi atât din Republica Moldova, cât și din alte țări, **solicităm** prezentarea actelor ce confirmă dreptul de a practica acest gen de activitate (de ex.: reprezentarea în relațiile cu autoritatea centrală de mediu și elaborarea documentațiilor în vederea obținerii acordului de mediu etc).

În conformitate cu cerințele anexei 3 a Legii evaluării impactului asupra mediului, încă la etapa de examinare prealabilă, inițiatorul trebuia să confirme drepturile asupra terenurilor prin anexarea copiilor de pe actele valabile ce dovedesc acest lucru. În cazul, „Delta Investments Nord” SRL., copiile anexate ale extraselor eliberate de Î.S., „Cadastru” nu confirmă dreptul de folosință sau proprietate a terenului pe care se planifică activitatea, mai mult ca atât acestea nu sunt valabile, având termenul expirat (august 2015). Respectiv, afirmațiile din subcapitolul 2.1 a documentației prezentate, declarațiile cu privire la oferirea ulterioară a terenurilor de către proprietarul de drept, nu sunt relevante. Prin urmare, **solicităm** prezentarea actelor ce confirmă deținerea dreptului asupra terenurilor.

Cu referire la informația expusă în documentația activității planificate „Construcția și funcționarea Centralei Electrice Eoliene „Cotiujeni” cu puterea totală instalată de 60 MW” cât și verificarea respectării cerințelor recomandărilor obligatorii din avizul nr.07 din 29.01.2016, privind coordonarea programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului, Ministerul Mediului *informează* despre identificarea mai multor neclarități, lacune și informații care au compromis finalizarea examinării coerente și emiterea acordului de mediu pentru proiectul sus menționat.

Reieșind din cele expuse, **solicităm** clarificarea următoarelor aspecte examinate:

1. La capitolul I „Informații generale” a fost făcută o descriere generală a estimării capacității de producere a energiei CEE „Cotiujenii Mari” în raport cu cea produsă în țară și menționarea unor acte normative întru justificarea aportului activității planificate la implementarea politicilor statului în domeniul valorificării

surselor regenerabile de energie, *fără a specifica* cerințele legislative naționale care trebuie respectate la efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, încadrarea activității planificate în lista activităților în urma căreia a fost decisă efectuarea evaluării impactului asupra mediului, informații despre inițiatorul proiectului și titularul/autorul contractat care a elaborat documentația (denumire, adresa, date de contact, licență etc);

La subcapitolul „Descrierea proiectului și etapele acestuia” la fel este descrisă caracteristica fizico-geografică a terenului planificat pentru amplasarea CEE „Cotiujenii Mari” și estimarea per general a suprafeței parțial ocupate la realizarea infrastructurii parcului (fundațiile turbinelor eoliene și a noii stații electrice de transformare, drumuri de acces) *fără prezentarea* datelor concrete de amplasament în raport cu obiectivele din zonă, cât și a calculelor concrete în valori metrice (de ex.: m.p./ha, lungime/lățime, m/km) a suprafețelor ocupate de fundații, platforme tehnologice, drumuri de exploatare atât și cele interioare de acces, rețelelor subterane/aeriane, de telecomunicații, pentru organizarea de șantier, etc).

La același subcapitol, în continuare sunt aduse afirmații, susținute prin aviz de Institutului de Ecologie și Geografie, privind lipsa impactului adus mediului și sănătății populației de la turbinele eoliene și nesemnificativ asupra biodiversității, poluării atmosferice, fonice, peisajistice etc.

Având în vedere că, denumirea subcapitolului este „...etapele proiectului” în conținutul acestuia se constată doar indicarea termenilor de referință privind începutul, durata și termenul limită de dare în exploatare a parcului, *fără enumerarea* sau descrierea principalelor etape/componente ale proiectului. Astfel, în conformitate cu structura specificată în articolul 20 a Legii evaluării impactului asupra mediului, și anume, în aliniatul 2, litera b), **solicităm** ca, descrierea principalelor caracteristici ale procedeeleor de fabricație specifice acestui gen de activitate, să reflecte detaliat principalele componentele constitutive a etapelor precum cea de producere, preluare, transformare, transportare a energiei electrice, realizarea rețelei de telecomunicații, precum și cea de infrastructură a parcului eolian și asigurarea relatării veridice a datelor/valorilor din proiect.

2. La capitolul II „Procese tehnologice” este descrisă informația generală referitoare la caracteristicile tehnice a echipamentului din care se poate defini parțial lungimea, puterea și tensiunea nominală a turbinelor. Pentru examinarea complexă a instalației turbinei eoliene este nevoie de completarea cu descrierea conținutului materialelor pentru fiecare element constitutiv a turbinei (în conformitate cu pașaportul tehnic al echipamentului), pentru estimarea în funcție de tip și cantitate a reziduurilor potențiale și determinarea impactului la etapa de demolare a CEE „Cotiujenii Mari”.

Astfel, **solicităm** completarea informației lipsă din documentație, precum generatorul, dispozitivul de frânare, dispozitivul de comandă și control (girueta, anemometrul, sistemul de control automat) etc.

În aceeași ordine de idei, descrierea pentru rețeaua de cabluri subterane și aeriane se va completa cu informația care specifică clasa și limitele de tensiune, precum și schema rețelelor cu indicarea punctelor de conexiune, traseelor din interiorul suprafeței ocupate de parcul eolian.

Pentru lucrările principale de construcție/șantier este necesară o desfășurare amplă și în detaliu a activităților de amenajare a acestora precum amenajarea drumurilor (lucrări de consolidare și realizare a sistemului rutier, etc), platformelor de lucru (curățarea și nivelarea terenurilor, pietruire, etc), transportarea materialelor de construcție și a echipamentelor (utilizarea tipurilor de transport specifice materialelor de construcții utilizate), amenajarea șantierului (alimentarea cu lumină și la rețeaua de apă, depozitare, facilități sanitare, alimentare carburanți, etc), realizarea fundațiilor și instalarea turbinelor (excavarea, armarea, instalarea, conectarea, etc), instalarea cablurilor subterane și a punctelor de conexiune (excavarea, amplasarea, refacerea terenurilor, etc).

3. La capitolul V „Analiza alternativelor” a fost specificată succint alternativa de amplasament, făcându-se referință la studiul de fezabilitate elaborat pentru activitatea planificată. Reiterăm faptul că, pentru prevenirea și diminuarea impactelor potențiale la faza de planificare a proiectelor, la momentul examinării alternativelor modului, tehnologiei și locului de realizare a activității planificate se va face alegerea cea mai optimă din punct de vedere a protejării mediului și sănătății populației.

Astfel, documentația trebuie să descrie principalele alternative propuse și motive care stau la baza alegerii unei sau altei alternative, ținând cont de efectele asupra mediului care trebuie să cuprindă în descriere următoarele aspecte: amplasamentul alternativ, alte soluții tehnice și tehnologice, altă perioadă de demarare a proiectului cu indicarea motivelor care au condus la alegerea făcută, analiza mărimii impactului, durata, reversibilitatea, viabilitatea și eficiența măsurilor de ameliorare pentru fiecare alternativă a proiectului și pentru fiecare componentă de mediu.

Reieșind din cele expuse, această informație nu se regăsește și respectiv, devine necesară completarea documentației cu recomandările propuse.

Totodată, întru asigurarea respectării principiului precauției a evaluării impactului asupra mediului, **solicităm** completarea documentației, de către o persoană juridică atestată, și respectarea regulilor/cerințelor minime de elaborare, redactare a unui raport, documentații, studiu, etc, cu completarea lacunelor depistate în cadrul analizei informației și recomandărilor din prezentul aviz.

În acest context, în urma examinării complexe a materialelor, **Ministerul Mediului solicită completarea și definitivarea** documentației de evaluare a impactului a activității planificate „Construcția și funcționarea Centralei Electrice Eoliene „Cotiujenii Mari” cu puterea totală instalată de 60 MW” și prezentarea repetată pentru emiterea acordului de mediu.

Ministru

Valeriu MUNTEANU